

Yrkande
med instämmande av

Demokraterna, Moderaterna
Liberalerna, Kristdemokraterna

2023-12-15

Ärende 20

Yrkande angående Uppdrag om långsiktiga bosättningsvillkor för barnfamiljer (Återremiss 2023-10-23)

Förslag till beslut

I Exploateringsnämnden:

1. Tjänsteutlåtandes förslag till beslut avslås.

Yrkandet

Sedan Bosättningslagen trädde i kraft i början av 2016 har staden arbetat aktivt och avsatt betydande resurser för att uppfylla lagen genom att hantera anvisningar och för att få tillgång till boenden för målgruppen. Syftet med genomgångsbostäder är att temporärt komplettera bostadsmarknaden med bostäder riktade mot de nyanlända som står långs från bostadsmarknaden för att på så sätt skapa rimlig tid för att de ska kunna etablera sig i samhället. Genomgångsbostäderna avlastar också socialförvaltningarna ekonomiskt och resursmässigt då det blir färre fall av akut hemlöshet.

I oktober 2019 fastslog nämnden med bred majoritet att barnfamiljers hyreskontrakt kan förlängas med ytterligare ett år för dem som inte lyckats ordna ett eget boende. För vuxenhushåll medgavs ingen förlängning. Det fattades även beslut om att förvaltningen i samarbete med socialförvaltningarna aktivt skulle bistå de som sagts upp för att ge dem stöd till att hitta eget boende genom boendecoaching och boenderådgivning. Förvaltningen fick även i uppdrag att kontinuerligt redovisa för nämnden hur arbetet fortgår, dels återkomma till nämnden med en redogörelse om förutsättningarna att hjälpa de boende i genomgångsbostäder att hitta nya boenden ur ett organisations- och resursperspektiv. Den initiala boendecoachingen har sedan dess förstärkts i omgångar under 2021 och 2022.

För att motverka att barnfamiljer hamnar i akut hemlöshet har även projektet ”Barnfamilj med korttidsavtal” startats på förvaltningsnivå. Projektet innebär att socialtjänsten har möjlighet att till exploateringsförvaltningen nominera barnfamiljer som befinner sig i akut hemlöshet eller riskerar att hamna i akut hemlöshet. Det är AB Framtiden, exploateringsförvaltningen och socialförvaltningarna som samarbetar inom projektet som syftar till att barn inte ska hamna i akut hemlöshet. Barnfamiljerna erbjuds en bostad under 18 månader samtidigt som de förväntas ordna egen bostadslösning med stöd av boendecoaching. De barnfamiljer i genomgångsbostäder som efter fem år inte ordnat egen boendelösning nomineras till ”Barnfamilj med korttidsavtal”.

I februari i år beslutade S, V, MP och C att de familjer som omfattas av ”Barnfamiljer med korttidsavtal” ska erbjudas förstahandskontrakt i den aktuella bostaden. Vi reserverade oss mot beslutet med hänvisning till eget yrkande om avslag. I kommunfullmäktiges budget 2023 från S, V och MP har exploateringsnämnden uppdraget att erbjuda barnfamiljer som anvisats genom bosättningslagen mer långsiktiga bosättningsvillkor, med möjlighet till fasta kontrakt. Utgående från detta uppdrag föreslår

exploateringsförvaltningen en hanteringsordning för att så ska kunna ske, vilket nämnden ska fatta beslut om.

Det är olyckligt att ställa grupper mot varandra och prioritera specifika grupper till förtur till lägenheter och förstahandskontrakt. Det gäller särskilt om prioriteringen inte prövas individuellt utan i praktiken baseras på grova faktorer så som härkomst och vistelsetid i Sverige, vilka individen inte själv råår över. Om kvarboende utan tidsbegränsning och till sista förstahandskontrakt skulle erbjudas får alla nyanlända barnfamiljer som omfattas av Bosättningslagen en genväg till förstahandskontrakt. De många barnfamiljer som omfattas av Bosättningslagen och som själva har ordnat boende under tiden i genomgångsbostad har i hög grad fått söka sig till bostäder som har lägre pris eller där kötiden är kortare. Om förstahandskontrakt erbjuds skulle de som inte ordnat egen bostadslösning, och som dessutom haft turen att placeras i attraktiva lägen, få en genväg till attraktiva lägenheter med många sökande. Det skapar en tydlig orättvisa i möjligheten att nå ett förstahandskontrakt i attraktiva lägen.

Det är därför rimligare att projektet "Barnfamilj med kortidsavtal" får fortgå och att om barnfamiljerna efter totalt 6,5 år av särlösning inte ordnat en egen boendelösning slutligen omfattas av samma sociala skyddsnät som alla övriga barnfamiljer. Alla barnfamiljer påverkas oundvikligen av den rådande bostadssituationen. Projekt "Barnfamilj med kortidsavtal" inrättades genom beslut av förvaltningsdirektören på delegation och kan därför rimligen förlängas genom delegationsbeslut om så behövs. Göteborgs Stad har ett fullgott skyddsnät för att inga barnfamiljer ska bli akut hemlösa och staden kan i de flesta fall lösa boendesituationen så att barnen inte behöver byta skola eller vänner. Om stöd med boendelösning behövs bör dessa familjer vända sig till socialtjänsten för individuell och behovsprövad bedömning.

Sammantaget har Göteborg goda villkor för nyanlända som anvisas genom bosättningslagen i avvägningen mellan att premierar barnens integration och att inte skapa förturer för vissa grupper – villkor som inte sticker ut vid jämförelse med andra kommuner. En mer långt gående särlösning är inte lämplig. I vårt Göteborg har alla samma rättigheter och skyldigheter.